

Universitätsbibliothek Paderborn

**Elogia Societatis Iesu Sive Propvgnacvlvm: Pontificum,
Conciliorum, Cardinalium, Antistitutum, nec non
Imperatorum, Regum, Principum & aliorum Virtute,
Religione, omniq[ue] Literatura illustrium (etiam ...**

Gomez, Cristobal

Antverpiæ, 1681

Pontanensis n. 4

urn:nbn:de:hbz:466:1-38486

tineret. Scimus eos habendis concionibus, confessionibus audiendis, iuuentute literis & moribus instruenda, sacris literis publicè interpretandis, docenda Christiana disciplinâ, ægrotis ac vinclis inuisendis, alijsque id genus operibus, nec id modico Ciuitatis fructu & gaudio, assiduè occupari,
Eorum vita, quam casta, & incorrupta. Vitam vero ita castam, & incorruptam ab illis agi, ut exemplo non minus, quam eruditione, & institutione profint. Quo factum est, ut magnam probitatis, ac doctrinæ famam, & obtinuerint hactenus apud nostrates homines, & nunc quoque retineant. Quæ cum ita sint, oramus si qui sunt, qui falso illi rumori fidem adhibuerint, eam opinionem longe abijciant, & quam de huius Societatis IESV Patribus existimationem bene conceperant, eam liberè, ac tuto conseruent.
Sic Ibid. num. 112.

3. A BARCINONENSI: *Quæ erga nostrum Ordinem se egregie piam semper, atque benignam præbuit: præque ceteris pignoribus illud à Concilio Regio præbitum est. Misere hominem ad Collegium, qui aliquantum pecunia elemosynæ nomine deferens totius Consilij verbis diceret, Cognouisse ipsos quām utilis in publicum Sociorum opera esset, ac rogare, ut ab Generali Præposito vi- cissim communicationem benefactorum Societatis ipsis im- petrarent. Cui voluntati satisfieri in omnes partes non potuit. Re- sponsum est enim quomodo alijs quoque idem potentibus respondeba- tur: id doni non vniuersè Corpori ciuium, sed hominibus viritim so- lere concedi. Hec Ibid. lib. 5. num. 52.*

Participa-
tio bonorum
spiritua-
lium Socie-
tatis, ex-
petita.

Et funda-
tio Collegij
Vallis Tel-
lina anxi-
gescata.

4. A PONTANENSI, *Cuius Legati in Conuentu Grisonum pro Collegio in valle Tellina fundando, hæc inter alia, eius nomine, verba dedere. Etenim (inquit) si rectè animaduertimus, quæ res cuius bene Instituto hominum Cætui maximè ne- cessaria est, ea nos laboramus maxime, liberum Institutione. Quippe non eas colimus terras, ad quas vel locorum ameni- tas, vel lucri magnitudo, vel nominis, & famæ cupido idoneos Magistros alliciat. Inde sobolem nostram haud prope aliter, quam suos belluæ partus, educamus; cibum modo eis,*

eis , potionemque , per quæ inertia nutrientur corpora , subministrantes . Inde in domibus priuatim vitia , inopia , inhumanitas abundat : publicè in oppidis nulla est sapientia , nullus splendor , humanitatis parua vestigia . Quæ peruidens mala vir altissimæ mentis , parisque Charitatis noster Eques (*is erat Marcus Antonius Quadrus Pontanorum Curio*) quoniam progeniem natura illi negarat , viam excogitauit , per quam melius fieret Pater , perpetuamque patriæ bonorum procrearet sobolem . Magistros accersiuit , & alimenta de suis facultibus attribuit : *vt* , dum sapientum copia Præceptorum domi est , opportunitate locupletes *vt* tantur , tenuiores consulant necessitatī : & Magistri , dum liberalitate eius affatim , unde se tueantur adepti , non lucra ex priuatis petunt , neminem reiiciunt pauperem , nemini ditorum indulgent . Quæ si omnia Quadriorum erudiendis duntaxat liberis tradidisset , simul tamen Magistros conquirendi eisdem aduocandique , *Ad optimam iuentutis in doctrina, & moribus educationem.*
vt filios peregre ad disciplinam mittendi negotium reliquisset ; quanto id beneficium minus foret ? At ille , quo gratiam , quām cumulatissimam conferret , omni in perpetuum vacuos , solutosque cura esse voluit . Magistros ipse met studio- fissimè conquisiuit , cunctis auctoritatis suæ opibus *vt* aduo- caret , contendit ; denique aduocauit , quorum nec dubia fa- cultas , nec caduca , aut interitura vñquam disciplina esset . Etenim ex eo Ordine sunt , qui in dies vegetius lese propa- gans , facile poterit in Præceptorū senescentium & cadentium locum sine curâ nostrâ sufficere nouos , ijdemque sunt , qui Viennæ , qui Pragæ , qui Ingolstadij , Monachij , Treuiris , Coloniæ : in Gallijs , in Italia , Sicilia , Hispania , Lusitania , denique in India cum opinione excellentis sapientiæ docent . Hos *vt* liceat nobis retinere , *vt* Equitis iudicium honestissimi , & amantissimi patriæ viri comprobare suffragio vestro velitis , suppliciter , Domini , petimus . Ne permitte per Deum immortalem , *vt* pœnitent nos patres esse : *vt* natio no- stra siluescat in dies atque efficeretur magis , atque adeo extin-

Aaa 2

guatur.

guatur. Ut quid enim, si instituere fas non est suscipiamus liberos? pecudumne ut gregem pro familia educemus? Ne finite inopum misero apud nos gregi, omni alia destituto, hanc incidi spem, hoc patrimonium surripi. Nedolorem hunc ætati supremæ, ne labem hanc clarissimo nomini Equitis vobis addictissimi, vestrique obseruantissimi inurite: ut qua in re ab ceteris omnibus summam consecutus est laudem, condemnetur à vobis. Omnes circa nationes, Resquæ publicæ, ac Principes ad hoc iudicium intendere oculos, & existum rei expectant, ij maximè, qui & à nobis, & celebri fama rem edocti, plurimum spei in sua apud vos commendatione iusserunt reposere: nec fore ullo modo timent, vt sua auctoritas vilis vobis sit, & quasi iniqui patrocinij notentur. Omnes hoc dicunt, nisi sint inter vos, qui ad infamiam universi conuentus partem eius hereditatis cum aduersarijs patet sint, nihil esse nobis timendum. Videte utrum magis gravitatem vestram deceat tot maximos demereri Principes, Equiti existimationem conseruare, nostrorum liberorum misereri; an quod patriæ nostræ, quod pupillis, ac destitutis ad salutem ac decus donatum est, cum summa vestri nominis (quod nunquam Deus sinat) ignominia, hominis unius, aut alteris iniquissimæ cupiditati prodere. Agite igitur, præstantissimi Domini, longe lateque celebratam constantiæ vestræ & grauitatis famam cum salute dignitateque nostra conseruate. Id à vobis summo studio Christianissimus Galliæ Rex contendit (*hæc cum dicerent commendatitias proferebant litteras*) id Ferdinandus Cæsar, id Maximilianus Bohemiæ Rex, id Albertus utriusque Bauariæ Dux, id Heluetiorum Republica, id Prætor Mediolanensis, id nostra omnis patria ad Vestros abiecta pedes supplex rogat; id nostri liberi, atque adeo nepotes nostri, & cuncta posteritas comprecatur. Si licuerit huc accedere, ipsos hic pueros, ipsas matres familias, Vniuersos Vallis Vestrae populos, & totam vicinitatem vide-retis, ad vestra genua prouolutos, vobis tendentes supplices manus.

manus. Experti enim sumus benignissimi Domini, quas habet vires recta institutio; quæ sit horum hominum doctrina, & facultas. Paucis apud nos fuere mensibus, & iam pueri nostri alij sunt, longe quam ante modestiores, domi, ac foris quietiores, maiorum obseruantiores, suis longe magis obsequentes, longeque magis cum laudis, tum literarum amantes. Nos æquitate causæ, Equitis Quadri sapientia, eius facti gloria, ad hæc iustitia, & benignitate Vestra freti, quas hanc ob rem subiuiimus vel ærumnas, vel impensas recte arbitramur positas; vt in tanto beneficio, & Quadri, quod primum contulerit; & Vestrum omnium, quod restitueritis, ex æquo apud nos, nostrosque posteros memoria immortalis viuat. *Hæc Pontanensis Ciuitas per Legatos suos in Societatis, & Sociorum commendationem immortalem: In Eadem Par.2. Hist. Soc.lib. 5. à num.99.*

5. A BILLOMENSI: *que tota cum Consulibus ita ex animo societas Collegium apud se habere desiderabant, vt dimissis per Auerniam maxime omnem probatis viris, testimonia multa de probitate hominum Societatis, quamque utiles, atque adeo necessarij forent, conquiserint, que tredecim è principiis Auernorum Ciuitatibus luculenta, & plena ingentium laudum scripta protulere. Addiderunt disertè nobiles, Nisi Rex vellet omnes Auernos vel Hæreticos fieri, vel inscitia obrui, necessarium esse, Societatem admitti. Dum autem ad Cardinales Lotharingum, atque Turnonium supplicem super ea re libellū Billomæ deferrent, lumina illa, & propugnacula Ecclesiæ Galliæ letissimè accepto libello addidisse Orationē talem feruntur. O vos Beatos, quos diuina Maiestas temporibus his horum Vironum dono dignata est! Tenete vos quibus concessum est. Amplexamini Sodalitatem hanc Iesu Christi, & vestigijs eius ac monitis inhærete. Nos, & vestro nomine, & pro officio nostro dabimus operam, vt Gallia tanto Dei munere nequam priuetur. Ita Ibid. lib.5. num.195.*

6. AB ASCVLANA. *In agro Piceno Ciuitate celebri, celeberrimum extat Testimonium, datum anno 1613. Kalendis Octobris ad Pau.V.*

A a a 3

Pon-

*Illa frui
pro Dei
munere ha-
bendum.*